

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Antiqvissima Fides Et Vera Religio. Christianam Fidem
Mox À Primis mundi exordijs ad hæc usq[ue] tempora
durasse eamq[ue] ueram & indubitam esse, Heinrychi
Bullingeri Apodixis, siue clara & t ...**

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1544

VD16 B 9603

De Gratosus Christi temporibus, déq[ue] eo quod ipse testetur totius
mundi salutem ex se solo pendere. Capvt X.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35388

ANTIQUISSIMA FIDES

Ad hunc uerò modū corda omniū piorū, qui uixerunt in Testamento ueteri à temporibus Adami usque ad Christū annis ter millibus nongētis et octoginta quatuor, solo Christo Iesu innitebantur, in quem omnem fiduciā suam ac salutis spem collocauerunt, quem unice desiderarūt, per quem & salutem consequuti sunt. Constat itaq; fidem illam nostram Christianam simul cum mundo sumpsisse initium, eamq; unicam, ueram, indubitatamq; fuisse, esse, atque futuram etiam usque ad mundi consummationem.

De Gratiōis Christi temporibus, deq; eo quod ipse testetur totius mundi salutem ex se solo pendere.

CAPVT X.

Quam magna & ardua res fides Christiana sit.

ATQVE haecenus adūbraui uerius quam descriperim plene tempus illud promissionis, quo omnipotens & misericors deus, omnes suos seruos charosq; amicos per benedictum semen dominum nostrum Iesum Christum, non tantum consolatus est, sed & purificauit, & per suam gratiam seruauit. Ex quo didicimus & perspeximus, sacrosanctā fidem in Christum Iesum, quantum ad uerustatē, etiam mūdi initijs nihil cedere: atq; idcirco ipsam esse fidē & religionem antiquissimam, plane indubitata, ueram, atq; sinceram, quam mordicus tenuerint, & in qua deo & seruerint & placuerint omnes sancti Patriarchæ, Adam uidelicet, Seth, Enoch, & Noe, Abraham

ham item Isaac & Iacob, Prophetæ quoq; sancti-
 monia et rerum peritia iuxta insignes: quales fue-
 re primum quidē Moses ille magnus & illustris
 omnium Prophetarū antesignanus & princeps,
 unā cū disertissimo eruditissimoq; fratre suo Aa-
 rone, deinde qui sequuntur sancti illi sacerdotes
 Eleazarus, Phinees, & alij: quibus addas licebit
 magnificos Duces & Iudices Israelis Iosue, Gede-
 onem cū alijs: iam & uictorijs ac potentia clarissi-
 mos reges, Dauidem, & Ezechiam, Iosaphat & Io-
 siam: quibus rursus annumerabis præclarissimos
 & deo dilectissimos prophetas Samuelem, He-
 liam, Isaiam, Danielelem, Zachariam ac reliquos,
 qui augustam ac sacrosanctam hanc fidei Chri-
 stianæ confessionē, unā cum cæteris omnibus è
 plebe & singulis omnibusq; tribubus Israelis nō
 omnino rudibus hominibus tenuere: in eadē illa
 fide seruati sunt quotquot ab initio mundi seruati
 & ad æternā salutem ordinati sunt. Proinde quæ-
 cunq; adducuntur ab aduersarijs de sanctitate, uetu-
 state, multitudine, eruditione, cōsilijs, patribus, sta-
 tutis, signis, & miraculis cōtra hanc ueram fidem
 nostram, nullius sunt momēti: id quod facile col-
 liget non omnino stupidus lector ex ijs quæ tra-
 ctauimus hucusq;. Et quamuis id quod institui
 nunc absoluerim, hoc est ex scripturis sanctis eui-
 cerim Christianam fidem mox ab ipsis mundi ini-
 tijs & ab ipsa rerū origine durasse, placuit tamen
 breuem Exegeſim ac institutionē subnectere, quæ
 explicet nobis tempus illud gratiæ, quo omnibus

ANTIQUISSIMA FIDES

dei promissionibus satis factum est: rursus quæ de
 monstret, dei institutum ne utquam fuisse per filij
 sui incarnationem, nouam aliquam religionem,
 aut nouam aliquam fidem, & nouam salutis ratio-
 nem mūdo inferre, quæ discrepet ab ea, quæ patri-
 bus diuinitus data fuerat. Præterquam quod nou-
 uum Testamentū non tā planiora quàm pleniora
 omnia habet. Ideo uero sacrificia omnia, figuræ
 omnes, unā cū reliquis ceremonijs prorsus sunt a-
 bolita: nā in Christo omnis est plenitudo ac perfe-
 ctio. Verū hinc nō sequitur, qd Testamentū uetus
 propter abolitas & oblitteratas figuras & propter
 impletas promissiones protinus reiiciendum sit,
 ut quidam indocti ac stolidi blaterant, quinimo
 maioris precij et estimationis erit porro apud peri-
 tiores, uel hoc potissimū nomine, quod per Chri-
 sti doctrinam illustrati intelligunt quid figuræ &
 typi significant, quare hæc aut illa diuinitus sic sint
 instituta, & quis uerus eorum usus sit, quis sensus
 genuinus & salutaris. Iam enim maiore cum uili-
 tate & uoluptate quiuis leger Legem & prophe-
 tas: uidet enim quò singula sint referenda, quis
 singulorum sit usus atq; uerus sensus. Ideo autem
 & hac ratione apostoli ipsi, dum per initia prædi-
 cationis suæ Iudæis ueram religionem & Chri-
 stum domini prædicarunt, ex lege & prophetis
 prædicarunt. Id quod creberrime occurrit legenti
 Acta apostolorum. Quid quod ipse etiam domi-
 nus Iesus cum duobus illis discipulis Emaū pro-
 ficiscens, his ita concionabatur, ut corda ipsorum
 flagran-

*Nouum &
 uetus Te-
 stamentum*

flagrantissimo spiritus igne accenderentur. Concionabatur autem ex Mose & prophetis. Nam exorsus, ut ait Lucas, à Mose, & recēdens omnium prophetarum uaticinia, interpretabatur illis ex omnibus scripturis quæ de ipso erant, quod uidelicet Christum hæc pati oportuisset & sic ingredi in gloriam suam. Nexu itaq; arctissimo & ueluti cæna quadam inuicem cōnectuntur utraq; Testamenta, dum alterum se refert ad alterum, atq; alterum pender ex altero, adeo ut alterum sine altero nō possit recte intelligi, ac nouum Testamentum sit ueluti Commentarius ueteris. Quicquid enim lex & Prophetæ obscurius præscribunt, id Christus, cum Apostolis suis interpretatur. Accedamus igitur tandem ad institutum nostrum, ac disseramus iam de tempore illo gratiæ.

Anno quadragesimo secundo Augusti Cæsaris, qui erat annus ter millesimus noningentesimus octogesimusquartus, uel secundum Eusebii supputationem, quinquies millesimus ceteresimus nonagesimus nonus à cōdito mundo, Iesus Christus, benedictum illud semen, in Bethlehē natus est, ex Maria castissima uirgine. Et quātūmuis uerus homo natus fascijs inuolueretur, & reponeretur in præsepi, tamē augustæ eius diuinitatis indicadæ gratia, angelus domini pastoribus magna cum claritate apparet, pacificè illos cōpellans atq; adhortans, ne expauescerent, se enim annuntiare gaudium magnum, omni populo euenturū, atq; his adiicit, hodie illis natū esse Christū dominum

De natiuitate saluatoris nostri Iesu Christi.

ANTIQUISSIMA FIDES

in ciuitate Dauidis. Atque necessariū plane erat primum testimonium ab angelo ferri Christo, ut uel eo nomine omnibus hominibus gratius foret & maiorem autoritatē haberet. Et quandoquidem omnes sancti à condito mundo desyderio desyderarunt promissum illud semen, dicit angelus, se ingens gaudium annuntiare omnibus, hoc est non tantum illis, qui adhuc in uiuis essent, sed & his quoque, qui in fide & spe benedicti seminis nature concessissent, denique illis etiam, qui post multa sæcula in hoc mundo essent nascendi. Ceterum causa excellentissimæ illius lætitiæ hæc erat, quod saluator Iesus Christus (qui promissum illud semen est) natus esset, qui serpentis caput conculcans Satanæ potestatem comminueret, totū mundum à peccato repurgatum, & à condemnatione assertum, pristinae libertati restitueret. Addit ergo angelus, gaudium illud omni populo euenisse. Dixerat enim ad Abrahamum dominus, In semine tuo benedicentur omnes populi terræ. Hoc uero semen, inquit angelus domini, iam natum est in ciuitate Dauid, nimirum de stirpe Dauid: unde Prophetæ nascendum prædixerunt Messiam, & quo nomine Christum surculum Dauidis nuncuparunt. Atque hæc est gratia illa dei, quod miseros nos atque perditos peccatores, qui iam mortis atque cacodæmonis perquam arctissimis uinculis tenebamur, per filium suum in hunc mundum missum, eripuit. Hoc ipsum est & nouum Testamentum. Nam & Hieremias huic nostræ sententiæ

Quid nouum Testamentum proprie sit.

riæ suo testimonio astipulatur, cum ait prophæ-
 tiæ suæ 31. cap. Dabo legem meam in uisceribus
 illorum, & corde illorū inscribam eam, & ero eis
 in deum, & ipsi erunt mihi in populum. Et paulo
 post: Omnes cognoscent me à minimo eorum
 usq; ad maximum, ait dominus, quia propitia-
 bor iniquitati eorum, & peccati eorum non me-
 morabor amplius. Perfecta uero hæc peccatorum
 condonatio, non propterea nouū Testamentum
 appellatur quod ueteres nō habuerint peccatorū
 remissionem, sed quod ea promissio, cuius spe &
 fiducia ueteres fouebantur, nunc non modo sit
 renouata, sed plenè exhibita, & iccirco externas
 figuras atq; ceremonias plane esse abolitas. Ea ra-
 tione & hoc modo proponitur dominus noster
 Iesus à patre uniuerso mundo saluator & uita, in
 quo non tantum nos uiuamus, sed omnes illi qui
 ante & post incarnationem ipsius in ipsum cre-
 dunt ab exordio ad finem usq; mundi: ut in solo
 Christo, inquam, omnes saluentur quotquot sala-
 uantur homines.

Porro dum nasceretur Christus, sicuti modo di-
 cere cœperam, & angelus usum & fructum nati-
 uitatis suæ pastoribus exponeret, subito apparuit
 apud illum angelum uniuersus cœlestis militiæ
 exercitus, qui deum laudabat ac dicebat, Gloria in
 altissimis deo, et in terra pax, hominibus bona uo-
 luntas. Quibus nos docuerūt quæ gratitudo, quæ
 accepti beneficij agnitio ex officio homines de-
 ceat, pro eo quod deus cumulatissimum donum

ANTIQUISSIMA FIDES

& beneficium ineffabile nobis nimirum contulit: quod nos deceat deū laudibus uehere, illiq; ex animo fidere, & mutua beneuolentia cum omnibus hominibus cohærere. Et certe finis legis charitas est, ex sincero pectore profecta, ex bona item conscientia, & fide non fucata: quod & Paulus dixit 1. Tim. 1.

*De præcursore Christi
sive Ioanne Baptistæ.*

Anno decimoquinto Tiberij Cæsaris, qui erat annus à condito mundo quater millesimus decimus & quartus, factum est uerbum domini ad Ioannem filium Zachariæ in deserto, qui diuinę uocationi obediens, populo Israelitico uitę pœnitentiam prædicabat, & simul cum ea remissionem peccatorum in Christo Iesu: cui & testimonium ferebat, eum esse perfectionem legis & Prophetarum, uerum deum & hominem, unicum item & æternum saluatorem, qui sui corporis sacrificio totum mūdum à peccatis suis purgaturus esset. Imò illi nō sat erat uerbis illius laudem ebuccinasse, nisi etiam digito commonstraret ac diceret, Ecce agnus dei qui tollit peccatum mundi. Idem omnia iustificationis, uitę & salutis nostrę adeo uni & soli Christo dei filio tribuit, ut apertissime dicat, Qui credit in filium dei, habet uitam æternam. Qui in filium non crediderit, uitam non uidebit, sed ira domini manet in eo. Atque hæc causa erat cur discipulos à se dimissos iuberet Christo adhærere. In ipso uerò officij sui cursu, prorsus nullam mentionem facit ceremoniarum, figurarum, sacrificiorum, tanquã eorum quæ ad uitam & iustitiam

con

consequendā necessaria sint, sed Christum solum manifeste & pure prædicat, quod Euangelica testabitur ueritas apud Ioannem in cap. 1. & 3. apud Matth. in 3. & Luc. in 3.

Quin & dominus ipse accedens ad Ioannem, ab ipso baptizari uoluit. At ubi baptizatus esset, ecce aperti sunt illi cœli, ac spiritus sanctus cœlitus demissus sub specie columbæ, in capite Christi confedit, sed & uox patris è cœlis audita est huiusmodi, Hic est filius meus dilectus, in quo placatus sum. Quæ omnia facta sunt, ut post testimonium angelorum, & Ioānis sanctissimi hominis, etiam dei testimonio cœlitus misso corda nostra confirmarentur, quo tutius securiusq; illi innitētes nos totos ipsi summa cum fiducia committeremus. Post testimonium illi à patre datum, desertum petijt, cum antiquo serpēte pugnaturus. Nā quem admodum perditio nostra in paradiso à tentatione initium sumpsit: ita etiam salutem nostram à tentatione in deserto inchoare Christo seruatori nostro placuit. Et quemadmodū Adam omnium nostrorum pater cibum prohibitum gustauit: ita seruator noster Christus cibo abstinuit minime uetito, sed maxime concessio, ieiunauitq; quadraginta diebus & noctibus totidem, ut damnum quod intulerat Adami intemperantia, abstinentia sua, & precibus sobrijs pensaret. Postea prodijt ad populum, ut officium sibi à patre delegatū exordiretur, Euāgelij uidelicet prædicationem, quam hunc in modum exorsus legitur: Tempus exple-

*De factis
& doctrina
Iesu Chris-
sti.*

ANTIQUISSIMA FIDES

rum est, & regnū dei appropinquauit, propterea
pœnitentiam agite, & credite Euangelio, ut salui
efficiamini. Huic doctrinæ signa addidit, omnis
generis morbos curando, dæmonia expellendo,
resuscitando mortuos, ut uel ex ipsis operibus con-
staret Christum esse omnium rerum dominum,
& uerum totius mundi saluatorem. Interim uerò
dum afflicti, & uariorum morborum generibus
fatigati opem ferret, à sanatis non postulabat sa-
crificia in templo quæ offerrent, neque quicquam
aliud corporalium rerum, præter solam fidem ac
fidutiā in eum, à quo beneficia accepissent. Quip-
pe non alia uox erat, qua frequentius sanatos al-
loqueretur, quàm illa, Si potes credere, bene habe-
bit res. Et iterum, Ecce sanus factus es, ne peccaue-
ris amplius, ne quid deterius tibi contingat: uel
hoc ipso innuens, peccata morborum, omniumq;
causas esse calamitatum. Interim quoq; docet cir-
ca quæ uersetur, & in quibus consistat capitibus
pura ac uera religio, nimirum in uera fide, atque
innocentia uitæ, ut per omnem uitam immacu-
latis nos, sicuti & Iacobus apostolus ait, serue-
mus à mundo. Quæ uerò religio, & uerus dei cul-
tus uideri poterat, eam reiiciens traducit. Cuius
quidem generis sunt, oratio battologia uitiata, hy-
pocritica itē, ambitione q; corrupta ieiunia & elee-
mosynæ. Humanas traditiones, ceu planè inuti-
les ac noxias, sectas item, & sectarum insignia, hy-
pocriticas uestes, apparatus illum externum, pu-
rificationes ac baptismata, & quæ huius generis
alia

alia sunt opera pharisaica, prorsus contemnit atque damnat. Præterea templum media ingreditur luce, ac mēsas nummulariorum subuertit, ipsum æs effundens dispergit, quæcunq; item ad emptionē & uenditionem pertinebant, dissipat: ipsos uerò ementes atque uendētes flagello è funiculis contexto ceu impudētes canes eicit ex templo. Templum enim non in hunc finem diuinitus erat institutum, & ab hominibus extructum, ut emptio- ni & uenditioni seruiret, essetq; spelunca latronū, sed ut uerbum dei in ipso annūciaretur, externus item cultus exerceretur, & publicæ fierent preces siue orationes. Cæterum totius doctrinæ Christi hæc tria potissimum fuere capita: principio quod dūtaxat per ipsum Christū, per passionē ac mortē ipsius, & nō per ullū aliud mediū, remissionē peccatorum, ueram iustitiā, & uitā æternā consequamur. Addit causam, Se enim unicū esse mediatorē inter deum & hominē, unicū sacerdotem, interces- sorem, consolatorem, unicam iustitiam, satisfac- tionem, redemptionē, sanctificationem, unicum item & æternum illud sacrificium, certissimumq; gratiæ pignus & uita, ac salus sempiterna. Testi- monia singularia quibus hæc probantur, legere poteris Ioannis 3. 6. 14. & 16. Deinde docuit Chri- stus deum uere & religiose coli, non ullis sacrifi- cijs aut apparatu & splendore externo, sed chari- tate potius, misericordia & beneficētia. Postremo autem studiose filios dei adhortatur, ut ab omni- bus operibus tenebrarum sibi caueant, ac iustitiæ

ANTIQUISSIMA FIDES

& luci Euangelicę summa cum fide & diligentia studeant. Intra hosce limites uera sanctimonia, hoc est, omnia uere bona opera, deoq; placencia, omnino continentur.

*De passio-
ne et morte
I E S V
Christi.* Postquam uerò uniuersam ueræ iustitiæ & reli-
gionis doctrinam absoluisset, falsam autem reli-
gionem eruēdo è latebris, in quibus sub ueri cul-
tus prætextu latuerat, confutasset, ad sacrificium,
quo ipse corpus suum offerat, accingitur, ut hoc
peccata nostra apud patrē omnia expiaret. In quo
negotio peragendo tanquam uerum uerę patien-
tiæ exemplar, hostiaq; spontanea ultrò sese in ho-
stium suorum & proditoris manum tradidit, ob-
uiam illis procedendo, certus, futurum esse, ut ca-
peretur, uinculis cōstringeretur, hinc inde ad prin-
cipes pertraheretur, in quorum cōspectu nullam
æquitaris aut iustitiæ defensionem inueniret, sed
tantum opprobria, contumelias atque iniurias.
Et certe non temperarunt sibi neque à ui & uio-
lentiā manuū nefandi homines, quin ipsum cæ-
derent, capillis traherent, faciem insuper sputis
deturparent, ac deniq; capitis condemnarent, de-
mum & ad supplicium raperent. Priusquam ta-
men duceretur, corpus flagellis laceratum, non ci-
tra ludibrium purpurea ueste amictum, caput ue-
rò corona ex spinis contexta exornatum decora-
runt scilicet. Hic accedit illud etiam, quod nō tam
propter contumeliam, quàm rei & nouitatem &
truculentiam horrendum est, quod proprijs hu-
meris sanguine madentibus, crucem (graue certe
&

& intollerabile pōdus) usque ad Caluarię locum portauit, ubi cruci affixus, medium inter duos latrones tenuit, maximos certe & inenarrabiles dolores, à sexta usque ad nonam perferēs; quos cum fortiter hucusq; sustinuisset, erumpens tandem in uocem ualidissimam clamauit, Consummatū est. Cumq; sentiret ex dolorum uehementia uitę finem adesse, Patrem suum cęlestem compellans, ait, Pater, in manus tuas cōmendo spiritū meum. Atque hoc modo preciosissimā sese patri hostiam obtulit pro peccatis nostris, uere utiq; mortuus, ut nos per mortē eius uiueremus. Hanc filiū dei mortem protinus quędam consecuta sunt, ex quibus facile colligere licet quisnam fructus fidelibus ex morte domini exoriat. Primo enim uelū illud, quod Sanctuariū siue sanctum à sancto illo sanctorum dirimebat, à summo usque ad imum discissum est. Quo utiq; Christus testatus est, quod per mortem suam, non tam ceremonię, quàm cętera, quę futurorum typum gessere, finem sint sortita, ita ut in posterū nihil ualeant. Pręterea quod per mortem eius aditus nobis paratus sit in sancta sanctorum, nimirum in uitam æternam: item quod omnia ea, quę per tabernaculum, sacrificiorum ritus & instituta adumbrata sunt, absolutissimam perfectionem consecuta sint, ita ut iam nihil amplius supersit in mundo, cui satisfactionem & facultatem consequendę gratię dei, remissionisq; peccatorū tribuamus, quàm unicę cruci seu passioni domini nostri Iesu Christi: deniq; quod cal

ANTIQUISSIMA FIDES

canus semini uirginis quidem contritus sit, hoc est, caro Christi cōcissa atque occisa, sed quod interim etiam serpenti antiquo caput planè sit conculcatum, hoc est omnis potestas, omneq; ablatū siue ereptum imperium. Quoniam uerò uicit unctus noster, ideo factum est, ut mox à morte eius mortui resurgerent, apparerentq; ciuibus Hierosolymitanis. Nam mors Christi est uita nostra. Posthæc cōsecuti sunt & terræmotus, & scissæ sunt petreæ. Siquidem annunciatio mortis Christi, totum mundum conuertit, imò & immutauit, multaq; saxea & prædura pectora emolliuit, quæ sponte receperūt fidem, egeruntq; pœnitentiam. At ubi defuncti corporis latus, militis læcea transuerberatum, aperiretur, adeoq; petra illa (sicut Zacharias futurum prædixerat) exculperetur, profudit aquam & sanguinem. Quo mysterio declaratum est toti mundo manifestissime, quod uera uita & purificatio fidelium exoriatur & profluat ex morte domini nostri I E S U. Aqua enim purgat, in sanguine consistit uita hominis. Porro hoc Christi sanguine precioso omnes hostiæ seu uictimæ cruentæ, adeoq; sanguis omnis è medio sublatu est. Nam ualet & efficax est porro in Ecclesia unicus modo sanguis filij dei, qui per fidem cordibus nostris aspersus, purificat nos ad uitam æternam. Atque hæc passio, hæcq; corporis Christi sacrosancta oblatio, in qua salus & satisfactio pro peccatis totius mundi perfecta est, facta est anno imperij Cæsaris Tyberij 18. qui erat à condito orbe

orbe quater millesimus septimus & decimus, 25.
die mensis Martij.

Cæterum integrum Iesu Christi corpus, à cruce *De gloria*
sumptum, honorificentissime sepultum est. Vnde *& maiesta*
& tertia die resurrexit, sic ut anima corpori ipsius *te Iesu*
rursus coniuncta, & caro eius à mortuis resuscita: *Christi.*
ta, uere resurrexerit, sed iam non amplius corru-
ptibilis atque mortalis, uerum purgata, defecata,
adeoq; clarificata. Nam primitiæ illorum est do-
minus qui ex mortuis resurgunt. *Quemadmodum* 1. Cor. 15.
enim per unum hominem mors irrepsit in mun-
dum: ita per unum hominem est resurrectio mor-
tuorum. Et quemadmodum nos omnes per Ada-
mum anima & corpore morimur: ita plenissime
per dominum nostrum Iesum Christum anima
& corpore restituimur uitæ.

Hanc uitæ spem per resurrectionem suam do-
minus firmissime pectoribus nostris imprimere
uolens, nō protinus à resurrectione sua cœlos con-
scendit, sed per dies quadraginta continuos man-
sit apud discipulos, quos & de resurrectionis ue-
ritate instituit plenissime, ne quid in ipsis remane-
ret dubij aut hæitationis. Postquã uerò multis &
euidētibus argumētis demōstrationibusq; uerū
sui corporis resurrectionē comprobasset, simul &
illa cōplectet, quæ pater cœlestis illum in hoc sæcu-
lo perficere uoluerat, ad montem oliuarū in ocu-
lis discipulorum suorum integer anima & corpo-
re ascendit in cœlum, ubi confedit ad dexteram
patris, habitaturus illic in uera ueri corporis sui

ANTIQUISSIMA FIDES

substantia, usque ad nouissimū diem, in quo, cum eādem rursus apparebit in nubibus cœli, iudicaturus uiuos & mortuos. In eo iudicio transferet omnes eos qui hanc uitam pie & sancte transegerunt, integros (sicut & ipse integer in cœlos receptus est) cum anima & corpore ad uitam sempiternam. Contra uerò omnes eos anima & corpore æternæ damnationi mancipabit, qui iustitiæ & ueritati Christi refragantes, & in serpētis antiquæ ambulantes semitis, impietati & iniustitiæ sese emanciparunt. Atque tum demum perfecte consummabitur salus nostra, cum uidelicet filij dei integri anima & corpore sempiterna cum deo perfruentur requie, per meritum domini nostri Iesu Christi. Cui sit gloria, honor & imperium in omnia sæcula, Amen.

Delectos Christi Iesu apostolos antiquam hanc fidem prædicasse, ipsamq; salutem & uitam non in ullo quàm Iesu Christo annunciasse mundo.

CAP. XI.

Fides apostolica.

AD hunc ergo modum per Christum expleta sunt omnia, quæ Prophetæ instinctu diuini numinis de ipso uaticinati sunt: sic ipse quoq; factus est plena satisfactio, iustitia, uita & salus omnium credentium. Est enim agnus ille dei, qui mox à mūdi primis initijs immolatus est, hoc est, cuius agni uirtus ac redēptio omnes eos, qui omnibus sæculis spem ac fiduciam suam in benedicto